

Richterek, Oldřich

[Návštěva II. rady a kulturní atašé Velvyslanectví Ruské federace v Praze - paní Anny Ponomarevové - na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové]

Opera Slavica. 2003, vol. 13, iss. 1, pp. 37-38

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117692>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

(1998) a posléze v habilitačním spisu *Vývoj žánrového systému polské literatury (od renesance k postmodernismu)*, který je připraven v roce 2003 k publikování. Kromě těchto dvou ucelených monografií, do nichž vtělil svou zkušenost spisovatele, ale také znalost genologických a komparatistických teorií, zejména českých a polských, a jimiž se začlenil do tzv. pražsko-brněnské školy literární komparatistiky a genologie – jak ji pojmenovali Edward Kasperski a před ním Slavomír Wollman –, která má své slavné předchůdce (F. Wollman, S. Vilinskij a jejich žáci) a neméně důležitou přítomnost, napsal na čtyři desítky vědeckých studií, z nichž jmenujme alespoň *Působení publicistiky na žánrové posuny v próze Boleslawa Pruse* (1998), *Genologie: pochybnosti i nové cesty* (1999), *Fragment jako kompoziční metoda romantiků* (1999), *Nečekané návraty (vliv společenské a politické situace na tvar polské literatury osmdesátých let)* (2000), *Počátky prózy v polské literatuře* (2000), *Pociťování postmodernismu v současné polské próze* (2000), *Idylické žánry v dějinách polské literatury* (2001), stačil redigovat *Slovník polských spisovatelů* (2000) a vytvořit pro něj sám nejvíce hesel a poté s kolegy založit občanské sdružení Středoevropské centrum slovanských studií a stát se jeho ředitelem. Nutno také připomenout jeho spolupráci s Lodžským centrem genologických studií (prof. Grzegorz Gazda aj.) na utváření Slovníku literárních žánrů a jeho kontakty v Bratislavě (prof. Bogdan Pięczka aj.) a katovickou univerzitou (prof. Józef Zarek) i jinde, stejně jako jeho práci editorskou.

V odborné slavistické činnosti jubilant projevil a projevuje podobné vlastnosti jako v umělecké tvorbě: smysl pro řemeslo, schopnost zobecnění a teoretické úvahy, vidění souvislostí, polygeneričnost a tematickou flexibilitu. Svou činností pedagogickou a organizační se výrazně podílel a podílil na novém budování brněnské a české literárněvědné polonistiky.

Ivo Pospíšil

Návštěva II. rady a kulturní atašé Velvyslanectví Ruské federace v Praze – paní Anny Ponomarevové – na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové se uskutečnila 12. 12. 2002 na pozvání Katedry slavistiky, ve spolupráci s vědeckou společností Franka Wollmana při FF MU v Brně a východočeskou pobočkou České asociace rusistů. Smyslem neformálního setkání byla především beseda se studenty a pedagogy, která si kladla za cíl osvětlení současné ruské kulturní politiky i kulturně-spoločenské situace v Rusku – tedy problémů, které by mohly v pohledu česko-ruského kulturního dialogu přispět jednak k prohloubení znalostí studentů rusistiky v oblasti tzv. reálií, jednak i v oblasti jejich všeobecné kulturní, společenské i politické orientace.

Mladá diplomatická pracovnice se představila jako „příslib kvalitativních posunů“ nejen v ruském, ale zřejmě především v rusko-mezinárodním kontextu. Důvěrná znalost českého prostředí i české kulturní identity (A. Ponomarevová mj. vystudovala na FF UK v Praze obor čeština-angličtina) i schopnost oprostít se od postupně překonávaných konvencí minulosti (které, přiznejme si, do značné míry formovaly moderní české i ruské přístupy k vzájemnému nazírání obou slovanských národů – českého i ruského) kvalifikovala hosta v prostředí akademické komunity k dobré a mobilní diskusi. (Důkazem v řadách asi stovky českých účastníků byla i upřímně příjemná atmosféra, doprovázející

celé devadesátiminutové setkání.) Do besedy se aktivně zapojili i představitelé vedení univerzity (prorektor **doc. RNDr. PhDr. A. Slabý, CSC.**) a hostitelské fakulty (děkan **Prof. PhDr. V. Wolf**) a přispěli tak rovněž ke spektrální pestrosti posuzovaných témat. K nejdiskutovanějším otázkám – vedle informací o *aktuální situaci v současné ruské kultuře i zahraniční politice* – patřila i *problematika možnosti vzájemné výměny studentů a pedagogů*, zejména pak v relaci s aktuálním trendem dnešního otevřeného světa univerzitního vzdělávání. Na závěr jednání předala paní Ponomarevová hradecké katedře slavistiky dárek: kromě některých ruských časopisů především **sadu videokazet**, která bude pozitivním přínosem pro praktickou výuku posluchačů rusistického studia. Nepochybně je možno i ocenit „otevřené dveře“ k dalším setkáním i jednání, jež tato návštěva (nejen symbolicky) naznačila. Pro samotnou besedu v akademické obci se však jako racionálnější ukázalo potřebné „zúžení“ diskutovaných témat, které by poskytovalo zahraničním hostům v podobné roli anticipovanou možnost přípravy – zejména ve sféře faktografie i argumentačních podkladů.

Oldřich Richterek

Nový srbský stylistický časopis

V roce 2002 vychází první číslo srbského časopisu *Stil* (Banjaluka – Beograd), jehož šéfredaktorem je Milosav Ž. Čarčić, který do prvního svazku přispěl zásadní studií *O pojmu stila*. Dále sem své stati napsali literární vědci a lingvisté z České republiky (Milan Jelínek, Jana Hoffmannová, Alena Jaklová), řada polských filologů včetně S. Gajdy, A. Bednarczyka, A. Gintera, badatelé z Bulharska, Běloruska, Ruska, Slovenska apod. V redakční radě je řada významných lingvistů a literárních vědců. Zatím je to tematicky rozrůzněno, ale již se zde rýsují hlavní okruhy a mezi nimi potřeba redefinovat vztah stylistiky a poetiky na hranici dvou hlavních filologických disciplín. V každém případě je to významná pomoc i několik let se formující Komisi slovanské stylistiky a poetiky při Mezinárodním komitétu slavistů a další impuls tomuto typu bádání. Předseda této komise a její členové jsou ostatně přítomni v užším i širším redakčním grémiu.

Ivo Pospíšil